

LLEI ORGÀNICA 2/1983, de 25 DE FEBRER, PER LA QUAL S'APROVA L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE LES ILLES BALEARS

1

PREÀMBUL

Les Illes Balears, tot exercint el dret a l'autonomia que reconeix la Constitució espanyola, manifesten la seva voluntat de constituir-se comunitat autònoma, que es regularà i s'ordenarà segons aquest Estatut.

En aquest moment històric en què Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera inicien el procés cap a la institucionalització de l'autogovern, reten homenatge a tots els seus fills que al llarg del temps han treballat per mantenir la identitat del nostre poble.

L'Estatut d'autonomia es fonamenta en el principi de cooperació entre els pobles que formen la comunitat insular, per vies de solidaritat, aproximació i respecte mutu, que fan possible una vida col·lectiva en harmonia i progrés.

El poble de les Illes Balears, a través del seu Estatut, proclama com a valors supremes del seu autogovern el sistema democràtic que s'inspira en la llibertat, la justícia, la igualtat i la defensa dels drets humans, així com la solidaritat entre tots els pobles d'Espanya.

Per fer realitat el dret d'autonomia de les Illes Balears en el marc de la Constitució, els parlamentaris i els consellers proposen a les Corts Generals, per a l'aprovació corresponent, l'Estatut d'autonomia següent:

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

1. Les Illes Balears, com a expressió de la seva identitat històrica i de la seva singularitat, en l'exercici del dret a l'autogovern que la Constitució reconeix a les nacionalitats i les regions, es constitueixen comunitat autònoma dins el marc de la Constitució i d'aquest Estatut.

2. La denominació de la comunitat autònoma és Illes Balears.

Article 2

El territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears és el format pel de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera i Cabrera i pel de les altres illes menors adjacents.

Article 3

1. La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, tindrà, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial.

2. Tots tenen el dret de conèixer-la i d'usar-la, i ningú no podrà ser discriminat per causa de l'idioma.

---

¹ Va ser publicada en el BOE de dia 1 de març de 1983. Text redactat d'acord amb la Llei orgànica 3/1999, de 8 de gener, de reforma de la Llei orgànica 2/1983 d'Estatut d'autonomia de les Illes Balears (BOE del 9 de gener de 1999). Abans havia estat modificada per la Llei orgànica 9/1994, de 24 de març (BOE del 25 de març de 1994). Així mateix, s'ha de tenir en compte la Llei 27/1997, de 4 d'agost, de cessió de tributs a la CAIB (BOE del 5 d'agost de 1997).

3. Les institucions de les Illes Balears garantiran l'ús normal i oficial dels dos idiomes, prendran les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crearan les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears.

Article 4

1. La bandera de les Illes Balears, integrada per símbols distintius legitimats històricament, serà constituïda per quatre barres roges horitzontals sobre fons groc, amb un quarter situat a la part superior esquerra de fons morat i amb un castell blanc de cinc torres enmig.

2. Cada illa podrà tenir la seva bandera i els símbols distintius propis, per acord del consell insular respectiu.

Article 5

1. La comunitat autònoma articula la seva organització territorial en illes i en municipis. Les institucions de govern de les illes són els consells insulars i les dels municipis, els ajuntaments.

2. Aquesta organització serà regulada, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, per una llei del Parlament de les Illes Balears, d'acord amb aquest Estatut i amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració, delegació i coordinació entre els organismes administratius i d'autonomia en els seus àmbits respectius.

Article 6

1. Als efectes d'aquest Estatut, tenen la condició política de ciutadans de la comunitat autònoma els espanyols que, d'acord amb les lleis generals de l'Estat, tinguin vènatge administratiu a qualsevol dels municipis de les Illes Balears.

2. Els estrangers que, tenint vènatge a qualsevol dels municipis de les Illes Balears, adquireixin la nacionalitat espanyola, restaran subjectes al dret civil de les Illes Balears mentre mantinguin aquest vènatge, llevat del cas que manifestin voluntat en sentit contrari.

Article 7

Les normes i les disposicions dels poders públics de la comunitat autònoma de les Illes Balears i el seu dret civil tendran eficàcia territorial, sense perjudici de les excepcions que es puguin establir en cada matèria i de les situacions que s'hagin de regir per l'estatut personal o per altres normes extraterritorials.

Article 8

1. Les comunitats balears establertes fora del territori de la comunitat autònoma podran sol·licitar, com a tals, el reconeixement de la seva personalitat d'origen, entesa com el dret a col·laborar en la vida social i cultural de les Illes i a compartir-la. Una llei del Parlament de les Illes Balears regularà, sense perjudici de les competències de l'Estat, l'abast i el contingut del reconeixement esmentat, que, en cap cas, no comportarà la concessió de drets polítics.

2. La comunitat autònoma podrà sol·licitar a l'Estat espanyol que, per facilitar la disposició anterior, signi, si n'és el cas, els tractats internacionals pertinents.

Article 9

Les institucions d'autogovern, per donar compliment a les finalitats que els són pròpies, promouran la llibertat, la justícia, la igualtat i el progrés socioeconòmic entre tots els ciutadans de les Illes Balears, com a principis de la Constitució, així com la participació d'aquests en la vida política, cultural, econòmica i social. Igualment, orientaran la funció de

poder públic en el sentit de consolidar i desenvolupar les característiques comunes de nacionalitat dels pobles de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, així com les peculiaritats de cada illa com a vincle de solidaritat entre totes aquestes.

TÍTOL II

DE LES COMPETÈNCIES DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Article 10

La comunitat autònoma té la competència exclusiva en les matèries següents:

1. Organització, règim i funcionament de les seves institucions d'autogovern en el marc d'aquest Estatut.
2. Alteracions dels termes municipals i denominació oficial dels municipis i topònims.
3. Ordenació del territori, incloent-hi el litoral, urbanisme i habitatge.
4. Obres públiques dins el territori de la comunitat autònoma que no siguin d'interès general de l'Estat.
5. Ferrocarrils, carreteres i camins. El transport fet per aquests mitjans, per cable i per canonada. Ports, aeroports i heliports no qualificats d'interès general per l'Estat, i ports de refugi, ports, aeroports i heliports esportius.
6. Transport marítim, exclusivament entre ports o punts de la comunitat autònoma, sense connexió amb altres ports o punts d'altres àmbits territorials.
7. Centres de contractació i terminals de càrrega en matèria de transports.
8. Règim d'aigües i aprofitaments hidràulics, canals i regatges. Aigües minerals i termals. Ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics.
9. Monts, aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures.
Tractament especial de les zones de muntanya.
10. Agricultura i ramaderia, d'acord amb l'ordenació general de l'economia.
11. Turisme.
12. Esport i lleure.
13. Joventut i tercera edat.
14. Acció i benestar socials. Desenvolupament comunitari i integració. Sanitat i higiene.
15. Artesania.
16. Vigilància i protecció dels seus edificis i de les seves instal·lacions. Coordinació i totes les altres facultats en relació amb les policies locals, en els termes que estableixi una llei orgànica.
17. Fires i mercats interiors.
18. Foment del desenvolupament econòmic dins el territori de la comunitat autònoma, d'acord amb les bases i la coordinació general de l'activitat econòmica.
19. Pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc, aqüicultura i caça.

20. Arxius, biblioteques i museus que no siguin de titularitat estatal. Conservatoris de música, serveis de belles arts, hemeroteques i institucions semblants.
21. Patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, científic i paisatgístic d'interès per a la comunitat autònoma, sense perjudici del que disposa l'article 149.1.28a de la Constitució.
22. Cultura.
23. Conservació, modificació i desenvolupament del dret civil de la comunitat autònoma.
24. Ordenació de la hisenda de la comunitat autònoma, d'acord amb el que estableix aquest Estatut.
25. Casinos, jocs i apostes, amb exclusió de les apostes mútues esportives benèfiques.
26. Cooperatives, pòsits i mutualisme no integrat en el sistema de la Seguretat Social, respectant la legislació mercantil.
27. Espectacles i activitats recreatives.
28. Estadístiques d'interès per a la comunitat autònoma.
29. Fundacions que desenvolupin fonamentalment les seves funcions a la comunitat autònoma.
30. Indústria, sense perjudici del que determinin les normes de l'Estat per raons de seguretat, sanitàries o d'interès militar, i les normes relacionades amb les indústries que estiguin subjectes a la legislació de mines, hidrocarburs i energia nuclear. L'exercici de la competència es farà d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i la política monetària de l'Estat, en els termes que disposen els articles 38, 131 i els números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
31. Instal·lacions de producció, distribució i transport d'energia, quan el transport no surti de la comunitat i el seu aprofitament no afecti altra comunitat autònoma. Tot això sense perjudici del que estableixen els números 22 i 25 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
32. Procediment administratiu derivat de les especialitats de l'organització pròpia.
33. Publicitat, sense perjudici de les normes dictades per l'Estat per a sectors i mitjans específics, d'acord amb els números 1, 6 i 8 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
34. Servei meteorològic de la comunitat autònoma.
35. Institucions públiques de protecció i tutela de menors.
36. Establiments de borses de valors i establiment i regulació de centres de contractació de mercaderies de conformitat amb la legislació mercantil.
37. Caixes d'estalvi i institucions de crèdit cooperatiu públic i territorial, en el marc de l'ordenació general de l'activitat econòmica i d'acord amb les disposicions que, dins les seves facultats, dicti l'Estat.
38. Comerç interior, sense perjudici de la política general de preus, de la lliure circulació de béns al territori de l'Estat i de la legislació sobre defensa de la competència.
39. Denominacions d'origen i altres indicacions de procedència relatives als productes de la comunitat autònoma, en col·laboració amb l'Estat.
40. Investigació científica i tècnica en col·laboració amb l'Estat.

En l'exercici d'aquestes competències, correspondran a la comunitat autònoma la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva

Article 11

En el marc de la legislació bàsica de l'Estat i, si pertoca, en els termes que aquesta estableixi, corresponen a la comunitat autònoma de les Illes Balears el desenvolupament legislatiu i l'execució de les matèries següents:

1. Règim de responsabilitat de l'Administració de la comunitat autònoma i de l'Administració local, d'acord amb el que es disposa a l'apartat 1.18a de l'article 149 de la Constitució.
2. Règim local.
3. Normes processals i de dret administratiu derivades de les peculiaritats del dret substantiu de les Illes Balears o de les especials de l'organització de la comunitat autònoma.
4. Estatut dels funcionaris de l'Administració de la comunitat autònoma i de l'Administració local, sense perjudici del que disposa el número 18 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
5. Coordinació hospitalària, incloent-hi la de la Seguretat Social.
6. Contractes i concessions administratives a l'àmbit substantiu de competències de la comunitat autònoma.
7. Protecció del medi ambient. Normes addicionals de protecció. Espais naturals protegits. Ecologia.
8. Ordenació i planificació de l'activitat econòmica de les Illes Balears, en l'exercici de les competències assumides en el marc d'aquest Estatut.
9. Defensa dels consumidors i dels usuaris, d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i de la política monetària de l'Estat, i d'acord amb les bases i la coordinació general de la sanitat, en els termes del que es disposa als articles 38, 131 i als números 11, 13 i 16 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
10. Règim miner i energètic.
11. Premsa, ràdio, televisió i altres mitjans de comunicació social, en el marc de les normes bàsiques que l'Estat estableixi d'acord amb el número 27 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
12. Ordenació del sector pesquer.
13. Activitats classificades.
14. Ordenació farmacèutica, sense perjudici del que disposa l'article 149.1.16a de la Constitució.
15. Corporacions de dret públic, representatives d'interessos econòmics i professionals.
16. Sistemes de consultes populars a l'àmbit de les Illes Balears, de conformitat amb el que disposin la llei a què fa referència l'article 92.3 de la Constitució i les altres lleis de l'Estat, en els termes prevists a l'article 149.1.32a de la Constitució.

Article 12

Correspon a la comunitat autònoma de les Illes Balears, en els termes que estableixin les lleis i les normes reglamentàries que, en desenvolupament de la seva legislació, dicti l'Estat, la funció executiva en les matèries següents:

1. Execució, dins el seu territori, dels tractats i els convenis internacionals i dels actes normatius de les institucions supranacionals, en allò que afecti les matèries pròpies de la competència de la comunitat autònoma.
2. Expropiació forçosa.

3. Ordenació del transport de viatgers i mercaderies que tinguin l'origen i la destinació dins el territori de la comunitat autònoma, sense perjudici de l'execució directa que se'n reservi l'Administració general de l'Estat.
4. Protecció civil.
5. Associacions.
6. Fires internacionals.
7. Gestió de les prestacions i dels serveis socials dins el sistema de la Seguretat Social: INSERSO. La determinació de les prestacions del sistema, els requisits per establir la condició de beneficiari i el finançament es faran d'acord amb les normes establertes per l'Estat en l'exercici de les seves competències i de conformitat amb el que disposa el número 17 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
8. Gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb el que preveu el número 17 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució, reservant-se l'Estat l'alta inspecció, encaminada a donar compliment a la funció a què es refereix aquest precepte.
9. Gestió de museus, biblioteques i arxius de titularitat estatal que no es reservi l'Estat. Els termes de la gestió es fixaran mitjançant convenis.
10. Pesos i mesures. Contrast de metalls
11. Plans establerts per l'Estat per a la implantació o la reestructuració de sectors econòmics.
12. Productes farmacèutics.
13. Propietat industrial.
14. Propietat intel·lectual
15. Laboral. De conformitat amb el número 7 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució, correspon a l'Estat la competència sobre legislació laboral i l'alta inspecció. Queden reservades a l'Estat totes les competències en matèria de migracions interiors i exteriors, fons d'àmbit nacional i d'ocupació, sense perjudici del que estableixin les normes de l'Estat sobre aquestes matèries.
16. Salvament marítim.
17. Crèdit, banca i assegurances, d'acord amb els punts 6, 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
18. Sector públic estatal en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma, la qual participarà en les activitats que corresponguin.
19. Ports i aeroports amb qualificació d'interès general, quan l'Estat no se'n reservi la gestió.

Article 13

1. La comunitat autònoma té competència exclusiva respecte de la protecció i el foment de la cultura autòctona, llegat històric de les Illes Balears.
2. En desenvolupament d'aquesta competència podrà crear els organismes adequats.

Article 14

La comunitat autònoma té competència exclusiva per a l'ensenyament de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, d'acord amb la tradició literària autòctona. Normalitzar-la serà un objectiu dels poders públics de la comunitat autònoma. Les modalitats insulars del català seran objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de l'idioma.

Article 15

1. Correspon a la comunitat autònoma la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, d'acord amb el que es disposa a l'article 27 de la Constitució i a les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquesta, el desenvolupin i sense perjudici de les facultats que atribueix a l'Estat el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 i de l'alta inspecció per a compliment i garantia d'aquest.

2. Per garantir una prestació homogènia i eficaç del servei públic de l'educació, que permeti corregir les desigualtats o els desequilibris que puguin produir-se, la comunitat autònoma facilitarà a l'Administració general de l'Estat la informació que aquesta sol·liciti sobre el funcionament del sistema educatiu en els aspectes qualitatius i quantitius i col·laborarà amb l'Administració general de l'Estat en les actuacions de seguiment i avaluació del sistema educatiu.

Article 16

La comunitat autònoma, amb l'acord previ del Parlament, adoptat per majoria absoluta, podrà ampliar l'àmbit de les seves competències en les matèries que no estiguin atribuïdes en exclusiva a l'Estat o en aquelles altres de les quals només hi estiguin les bases o els principis. L'acord d'assumpció de les noves competències se sotmetrà a les Corts Generals perquè l'aprovin per llei orgànica.

Article 17

1. En matèria de prestació i gestió de serveis propis de la comunitat autònoma, aquesta podrà signar convenis amb altres comunitats autònomes. Aquests acords els haurà d'adoptar el Parlament, que els comunicarà a les Corts Generals, i entraran en vigor als trenta dies de la comunicació, llevat del cas que les Corts, dins el termini esmentat, estimin que es tracta d'un acord de cooperació, segons el que disposa l'apartat 2 de l'article 145 de la Constitució.

2. La comunitat autònoma, amb autorització prèvia de les Corts Generals, podrà també establir acords de cooperació amb altres comunitats autònomes.

3. La comunitat autònoma de les Illes Balears serà informada en l'elaboració dels tractats i els convenis internacionals i en les negociacions d'adhesió a aquests. Un cop rebuda la informació, la comunitat emetrà, si pertoca, el seu parer.

4. La comunitat autònoma de les Illes Balears podrà sol·licitar al Govern de l'Estat la formalització de tractats o convenis internacionals en matèries d'interès per a les Illes Balears i, en especial, els derivats de la seva condició d'insularitat o per al foment de la seva cultura.

TÍTOL III DE LES INSTITUCIONS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Article 18

1. L'organització institucional autonòmica és integrada pel Parlament, el Govern i el president de la comunitat autònoma.

2. Als consells insulars, els correspondran el govern i l'administració de les illes de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera i de les illes adjacents. Aquests tres consells

insulars es constituïran en els termes i amb les competències que resultin de la Constitució i d'aquest Estatut.

CAPÍTOL I DEL PARLAMENT

Article 19

1. El Parlament representa el poble de les Illes Balears, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressuposts de la comunitat autònoma, controla l'acció de govern i exerceix totes les competències que li atribueixen aquest Estatut, les lleis de l'Estat i les del Parlament mateix.

2. El Parlament és inviolable i solament podrà ser dissolt en el supòsit previst a l'apartat 5 de l'article 31 d'aquest Estatut.

3. La seu del Parlament de les Illes Balears radica a la ciutat de Palma.

Article 20

1. El Parlament serà format pels diputats del territori autònom, elegits per sufragi universal, igual, directe i secret, mitjançant un sistema de representació proporcional que assegurarà una adequada representació de totes les zones del territori.

2. La durada del mandat dels diputats serà de quatre anys.

3. Una llei del Parlament, aprovada per majoria absoluta, regularà el total de diputats que l'han d'integrar, les circumscripcions electorals i el nombre de diputats que els ha de correspondre elegir a cadascuna, així com les causes d'inelegibilitat i d'incompatibilitat que els afectin.

4. El Parlament es constituirà en un termini màxim de trenta dies després que tenguin lloc les eleccions.

Article 21

Podran ser elegits diputats del Parlament els ciutadans espanyols residents a les Illes Balears i inscrits en el cens electoral d'aquestes, sempre que siguin majors d'edat i es trobin en exercici ple dels seus drets civils i polítics.

Article 22

Seràn electors tots els ciutadans espanyols majors d'edat que figurin al cens electoral de les Illes Balears.

Article 23

1. Els diputats del Parlament de les Illes Balears no seran vinculats per cap mandat imperatiu i gaudiran, encara que sigui després d'haver-ne cessat en el mandat, d'inviolabilitat per les opinions manifestades i pels vots emesos en l'exercici del seu càrrec. Durant el mandat, no podran ser detinguts ni retenguts, llevat del cas de delictes flagrants; en qualsevol cas, correspondrà decidir-ne la inculpció, la presó, el processament i el judici al Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears. Fora de l'àmbit territorial de la comunitat autònoma, la responsabilitat penal els serà exigible en els mateixos termes davant la Sala Penal del Tribunal Suprem.

2. El vot dels diputats és personal i indelegable.

Article 24

1. El Parlament tindrà un president, una mesa i una diputació permanent.

2. El Parlament funcionarà en ple i en comissions. Les comissions permanents podran elaborar i aprovar lleis per expressa delegació del Ple, sense perjudici de la facultat d'aquest per reclamar-ne el debat i l'aprovació en qualsevol moment del procés legislatiu.

3. El Parlament podrà crear comissions especials d'investigació.

4. El Parlament es reunirà durant vuit mesos a l'any, en dos períodes de sessions compresos entre setembre i desembre, el primer, i entre febrer i juny, el segon.

El Parlament es reunirà en sessió extraordinària a petició del Govern o per acord de la Diputació Permanent o del Ple, a proposta d'una cinquena part dels diputats. La sessió extraordinària es clausurarà quan s'esgoti l'ordre del dia determinat per al qual s'havia convocat.

5. Els acords, sigui al Ple, sigui a les comissions, perquè siguin vàlids, hauran de ser adoptats en reunions reglamentàries, amb l'assistència de la majoria dels components i per aprovació de la majoria dels presents, excepte en aquells casos en què la llei o el reglament n'exigeixi un quòrum més elevat.

6. Per a l'aprovació dels pressuposts, de les lleis que afectin els consells insulars, de la modificació de l'Estatut i en qualsevol altre supòsit en què la llei o el reglament ho precisin, serà necessari que la majoria suficient s'assoleixi, a més, pel vot favorable, computat de manera separada, dels parlamentaris que representin, si més no, dues illes diferents.

7. El Parlament establirà el propi reglament, en el qual, sense desvirtuar les normes anteriors, se'n regularà la composició, els períodes de sessions, el règim i el lloc de reunions, les formes d'elecció, la formació de grups parlamentaris i la intervenció d'aquests dins el procés legislatiu, les funcions de la Junta de Portaveus i altres qüestions necessàries o pertinents per al bon funcionament d'aquest.

L'aprovació i la reforma del Reglament requeriran la majoria absoluta dels components del Parlament.

Article 25

1. El Parlament elegirà una diputació permanent, a la qual seran representats tots els grups parlamentaris, en proporció a la importància numèrica respectiva. En serà el president aquell qui ho sigui del Parlament.

2. La Diputació Permanent tindrà com a funció vetlar pel poder del Parlament quan aquest no sigui reunit, hagi estat dissolt o n'hagi expirat el mandat. En aquests dos casos darrers, continuarà exercint les seves funcions fins que no es constituirà el nou Parlament, al qual retrà comptes de la gestió realitzada.

Article 26

1. La iniciativa per a l'exercici de la potestat legislativa pertoca als diputats i al Govern de les Illes.

2. Els consells insulars podran sol·licitar del Govern l'adopció d'un projecte de llei o trametre a la Mesa del Parlament una proposició de llei i delegar davant la cambra un màxim de tres representants encarregats de defensar-la.

3. La iniciativa popular s'exercirà en la forma i en les condicions que la llei establirà.

Article 27

1. El Parlament, mitjançant l'elaboració de lleis, exerceix la potestat legislativa. El Parlament podrà delegar en el Govern de la comunitat autònoma la potestat de dictar normes amb categoria de llei, en els mateixos termes i supòsits de delegació previstos als articles 82, 83 i 84 de la Constitució. No podran ser objecte de delegació l'aprovació de les lleis que necessiten, per ser aprovades, una majoria especial o que aquesta majoria s'assoleixi pel vot favorable, computat de manera separada, dels parlamentaris que representin, si més no, dues illes diferents.

2. Les lleis del Parlament seran promulgades en nom del rei pel president de la comunitat autònoma, el qual n'ordenarà la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, en el termini dels quinze dies següents a l'aprovació, així com també al *Boletín Oficial del Estado*. A efectes de vigència, regirà la data de publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. La versió oficial castellana serà la que la Presidència de la comunitat autònoma trametrà.

Article 28

Correspon al Parlament:

1. Designar, en aplicació del criteri de representació proporcional, el senador o els senadors que han de representar les Illes Balears en el Senat, d'acord amb el que s'estableix a l'article 69.5 de la Constitució. Els designats cessaran en el càrrec en els casos prevists a l'ordenament jurídic i, en tot cas, en acabar la legislatura del Parlament de les Illes Balears en la qual foren designats, una vegada que prenguin possessió els nous senadors. En el supòsit de dissolució del Senat, el Parlament de les Illes Balears lliurarà les credencials de la designació dels mateixos senadors, que continuaran el seu mandat fins que acabi la legislatura del Parlament i siguin designats els nous senadors.
2. Elaborar proposicions de llei, presentar-les a la Mesa del Congrés dels Diputats i nomenar un màxim de tres diputats encarregats de defensar-les, d'acord amb el que permet l'article 87.2 de la Constitució.
3. Sol·licitar del Govern l'adopció d'un projecte de llei.
4. Interposar el recurs d'inconstitucionalitat davant el Tribunal Constitucional, en els casos prevists a la legislació vigent.
5. Fixar les previsions d'ordre polític, social i econòmic que, d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 131 de la Constitució, s'hagin d'adoptar per a l'elaboració dels projectes de planificació.
6. Aprovar i decidir transferències o delegacions de competències a favor dels consells insulars i d'altres ens locals de la comunitat autònoma.
7. Examinar i aprovar els comptes de la comunitat autònoma, sense perjudici del control que pugui correspondre a altres organismes de l'Estat o de la comunitat autònoma.

Article 29

El Parlament, mitjançant una llei, crearà la institució de la Sindicatura de Greuges per a la defensa de les llibertats i dels drets fonamentals dels ciutadans, així com per supervisar i investigar les activitats de l'Administració de les Illes Balears. El síndic serà elegit pel Parlament per la majoria favorable de les tres cinquenes parts dels diputats de la cambra. El síndic actuarà com a alt comissionat del Parlament i li retrà comptes de la seva activitat.

CAPÍTOL II DEL PRESIDENT

Article 30

1. El president de les Illes Balears serà elegit pel Parlament d'entre els seus membres i el rei el nomenarà.
2. El candidat proposat presentarà al Parlament el programa polític del govern que pretengui formar i, amb debat previ, en sol·licitarà la confiança.

3. Si el Parlament, pel vot de la majoria absoluta dels seus membres, atorga la confiança al candidat, serà nomenat president, d'acord amb el que es preveu a l'apartat 1 d'aquest mateix article.

Si no s'aconsegueix aquesta majoria, la mateixa proposta se sotmetrà a nova votació quaranta-vuit hores després de l'anterior i la confiança serà atorgada per majoria simple.

4. Si en aquestes votacions no s'atorga la confiança del Parlament, se'n tramitaran propostes successives en la forma prevista als apartats anteriors.

5. En el cas que hagin transcorregut seixanta dies a partir de la primera votació per a la investidura i cap candidat no hagi obtingut la confiança del Parlament, aquest restarà dissolt i es convocaran noves eleccions. El mandat del nou Parlament durarà, en qualsevol cas, fins a la data en què hauria de concloure el de l'anterior.

Article 31

1. El president de les Illes Balears nomena i separa els membres que han de formar el Govern, en dirigeix i coordina l'acció i exerceix la més alta representació de la comunitat autònoma, així com l'ordinària de l'Estat a les Illes Balears.

2. El president podrà delegar temporalment funcions executives i de coordinació en algun dels membres del Govern.

3. El president, havent-hi deliberat prèviament el Govern, podrà plantejar davant el Parlament la qüestió de confiança sobre el seu programa o sobre una declaració de política general. La confiança es considerarà atorgada quan hi voti a favor la majoria simple.

Si el Parlament li nega la confiança, el president presentarà la seva dimissió davant el Parlament, el president del qual convocarà, en el termini màxim de quinze dies, la sessió plenària per a l'elecció d'un nou president de la comunitat autònoma, d'acord amb el procediment que preveu aquest Estatut.

4. El president serà políticament responsable davant el Parlament, el qual podrà exigir la responsabilitat del Govern de les Illes Balears mitjançant l'adopció, per majoria absoluta, de la moció de censura proposada, com a mínim, per un quinze per cent dels diputats i que haurà d'incloure un candidat a la presidència.

5. Si la moció de censura no s'aprova, els qui l'hagin firmada no en podran presentar cap altra durant el mateix període de sessions. Si s'aprova, el president i el seu Govern cessaran en les seves funcions i el candidat que s'hi haurà inclòs serà nomenat president pel rei.

6. La responsabilitat penal del president serà exigible en els mateixos termes que s'assenyalen per als diputats del Parlament de les Illes Balears.

7. Una llei del Parlament, aprovada per majoria absoluta, determinarà la forma d'elecció del president, el seu estatut personal i les altres atribucions que li són pròpies.

8. En cas d'absència o de malaltia del president, exercirà la representació de les Illes Balears el president del Parlament, sense perjudici que interinament presideixi el Govern un dels seus membres designat pel president.

9. El president no podrà exercir cap altre càrrec públic dins l'àmbit de les Illes Balears.

CAPÍTOL III DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Article 32

1. El Govern de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat amb funcions executives i administratives.

2. El Govern és format pel president, el vicepresident, si així pertoca, i els consellers.

3. Una llei del Parlament, aprovada per majoria absoluta, establirà l'organització del Govern, les atribucions i l'estatut personal de cada un dels seus components.

4. El Govern respon políticament de manera solidària davant el Parlament, sense perjudici de la responsabilitat directa de cadascun dels membres per la seva gestió.

5. La responsabilitat penal dels membres del Govern serà exigible en els mateixos termes que s'estableixin per als diputats del Parlament.

6. La seu del Govern serà la ciutat de Palma, però, amb convocatòria prèvia, podrà reunir-se en qualsevol altre lloc del territori de la comunitat autònoma.

7. El Govern podrà establir organismes, serveis i dependències a qualsevol de les illes, d'acord amb el que estableix aquest Estatut.

8. El Govern cessa:

a) Després de les eleccions al Parlament.

b) Per dimissió, per incapacitat o per defunció del seu president.

c) Per pèrdua de la confiança del Parlament o perquè aquest adopti una moció de censura.

El Govern cessant continuarà en funcions fins a la presa de possessió del nou Govern.

Article 33

El Govern té la potestat reglamentària i elabora els pressuposts de la comunitat autònoma. Se li podran atribuir altres facultats d'acord amb la llei.

Article 34

El Govern podrà interposar recurs d'inconstitucionalitat, suscitar conflictes de competència i comparèixer davant el Tribunal Constitucional en els supòsits i en els termes prevists a la Constitució i a la Llei orgànica del Tribunal Constitucional.

Article 35

Totes les normes, les disposicions i els actes emanats del Govern i de l'Administració de la comunitat autònoma que ho requereixin es publicaran al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. A tots els efectes, aquesta publicació serà suficient per a la validesa dels actes i per a l'entrada en vigor de les disposicions i les normes de la comunitat autònoma. La publicació al *Boletín Oficial del Estado* es farà d'acord amb la normativa dictada per l'Estat.

CAPÍTOL IV DELS CONSELLS INSULARS

Article 36

El govern, l'administració i la representació de les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera i de les illes que hi són adjacents corresponen als consells insulars, els quals gaudiran d'autonomia en la gestió dels seus interessos, d'acord amb la Constitució, aquest Estatut i el que establiran les lleis del Parlament.

Article 37

1. Cadascun dels consells insulars serà integrat pels diputats elegits per al Parlament a les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

2. Els càrrecs de president de les Illes Balears, de president del Parlament, de membre del Govern, de senador de la comunitat autònoma i de portaveu de grup parlamentari, exceptuant el del grup mixt, si n'és el cas, són incompatibles amb el de conseller insular.

La incompatibilitat subsistirà en el cas de cessament, per qualsevol causa, en l'exercici dels càrrecs incompatibles.

Al consell que els correspongui seran substituïts per aquells candidats que ocupin el lloc següent al del darrer elegit a les llistes electorals corresponents. Els consellers insulars substituïts no tendran la condició de diputat.

3. El membre d'un consell insular que resulti elegit per ocupar el càrrec vacant de president de les Illes Balears, de president del Parlament, de membre del Govern, de senador de la comunitat autònoma o de portaveu del grup parlamentari, cessarà en la condició de conseller insular i la vacant que deixi al propi consell serà coberta per aquell candidat qui ocupi el lloc següent al de l'últim designat com a tal a la llista electoral pròpia.

4. Els diputats podran renunciar a ser membres del consell insular respectiu sense perdre la condició de diputat. En aquest supòsit, la Junta Electoral de les Illes Balears expedirà la credencial corresponent al candidat que ocupi el lloc següent al de l'últim designat com a tal a la seva llista electoral.

Així mateix, els consellers insulars podran renunciar a la condició de diputat sense perdre la condició de consellers.

Les renunciacions en un sentit o l'altre són irreversibles.

5. Les renunciacions a què fa referència l'apartat anterior queden subjectes a la limitació que el conjunt de càrrecs incompatibles establerts a l'apartat 2 i el de les renunciacions voluntàries no superin el cinquanta per cent dels electes de cada candidatura a cada circumscripció electoral. No queda afectat per la limitació el diputat elegit per la circumscripció de Formentera.

6. Al conseller insular que no detengui el càrrec de diputat, perquè n'ha substituït un dels incompatibles o un diputat dels que ha renunciat voluntàriament al càrrec de conseller, se li expedirà credencial de diputat del Parlament de les Illes Balears, en el supòsit que quedi vacant el càrrec per renúncia d'un dels de la seva llista electoral.

Article 38

En cas de convocatòria d'eleccions o de dissolució del Parlament, els diputats i els consellers dels consells insulars continuaran exercint els càrrecs que ocupin en els consells de què formin part fins que no s'hagi constituït el nou consell insular.

Article 39

Els consells insulars, a més de les competències que els corresponguin com a corporacions locals, tendran la facultat d'assumir dins el seu àmbit territorial la funció executiva i la gestió, en la mesura en què la comunitat autònoma assumirà competències sobre aquestes, d'acord amb aquest Estatut, en les matèries següents:

1. Demarcacions territorials, alteracions dels termes municipals i denominació oficial dels municipis.
2. Monts i aprofitaments forestals, vies pecuàries i pastures.
3. Agricultura i ramaderia, d'acord amb l'ordenació general de l'economia.
4. Pesca en aigües interiors, cria i recollida de marisc, aquicultura i caça.
5. Recursos i aprofitaments hidràulics, canals i regatges, règim general d'aigües. Aigües minerals, termals i subterrànies.
6. Patrimoni arqueològic, històric, artístic i monumental, arxius i biblioteques, museus, conservatoris i belles arts.
7. Assistència social i serveis socials. Promoció social de la infantesa, la dona, la família, la tercera edat, els minusvàlids físics, psíquics i sensorials. Entitats benèfiques i assistencials.

8. Ordenació del territori, urbanisme i habitatge, medi ambient i ecologia.
9. Carreteres, camins, ports de refugi i aeroports esportius i, en general, tots els que no facin activitats comercials.
10. Transport de viatgers i de mercaderies al si del propi territori insular.
11. Obres públiques.
12. Foment i promoció del turisme. Ordenació del turisme dins el seu àmbit territorial.
13. Esport i lleure.
14. Estadístiques d'interès insular.
15. Vigilància i protecció dels seus edificis i de les seves instal·lacions.
16. Fires insulars. Denominacions d'origen.
17. Foment de la cultura.
18. Sanitat i higiene.
19. Ensenyament.
20. Coordinació de la protecció civil.
21. Artesania.
22. Cooperatives i cambres.
23. Planificació i desenvolupament econòmics dins el territori de cadascuna de les illes, d'acord amb les bases i l'ordenació general de l'economia de l'Estat i de la comunitat autònoma.
24. Contractes i concessions administratives respecte de les matèries la gestió de les quals els correspongui dins el seu territori.
25. Activitats classificades.
26. Coordinació hospitalària, la de la Seguretat Social inclosa.
27. Legislació laboral de l'Estat.
28. Espectacles i activitats recreatives.
29. Institucions públiques de protecció i tutela de menors.

I, en general, qualssevol altres que, dins l'àmbit territorial propi, corresponguin als interessos respectius, d'acord amb les transferències o delegacions que a tal fi s'estableixin.

Article 40

1. La coordinació de l'activitat dels consells insulars en tot allò que pugui afectar els interessos de la comunitat autònoma correspondrà al Govern, com a responsable de la política regional i com a òrgan superior de l'administració comunitària.

2. Quan les competències siguin transferides en virtut d'una llei del Parlament, s'establiran les formes de control i coordinació que es reservaran al Govern de la comunitat autònoma.

CAPÍTOL V ÒRGANS DE CONSULTA I ASSESSORAMENT

Article 41

1. El Consell Consultiu de les Illes Balears és el superior òrgan de consulta de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. El Consell Consultiu serà integrat per set juristes de prestigi reconegut, tres dels quals seran elegits pel Parlament mitjançant el vot favorable de les tres cinquenes parts dels diputats.

3. Una llei del Parlament en regularà l'organització i el funcionament.

Article 42

1. El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat de participació, estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social.

2. Una llei del Parlament en regularà la composició, la designació dels seus membres, l'organització i les funcions.

CAPÍTOL VI DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 43

Corresponen a la comunitat autònoma de les Illes Balears la creació i l'estructuració d'una administració pública pròpia, dins el marc dels principis generals i de les normes bàsiques de la legislació de l'Estat i d'aquest Estatut.

Article 44

La comunitat autònoma de les Illes Balears exercirà les seves funcions administratives mitjançant els ens i els organismes que depenen del Govern de les Illes Balears, així com a través dels consells insulars i dels municipis.

CAPÍTOL VII DEL CONTROL DELS PODERS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

Article 45

1. Les lleis del Parlament de la comunitat autònoma són excloses del recurs contenciós administratiu i únicament subjectes al control de la constitucionalitat exercit pel Tribunal Constitucional.

2. Contra els actes, els acords i les normes reglamentàries emanats dels òrgans executius i administratius de la comunitat autònoma de les Illes Balears, es podrà interposar recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

Article 46

1. Sense perjudici de les competències que corresponguin al Tribunal de Comptes, la Sindicatura de Comptes és l'òrgan al qual correspon la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears.

2. La Sindicatura de Comptes serà formada per tres síndics elegits pel Parlament per majoria de tres cinquenes parts dels diputats.

3. Una llei del Parlament en regularà el funcionament i l'organització.

CAPÍTOL VIII DEL RÈGIM JURÍDIC DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

Article 47

Les competències establertes en aquest Estatut es consideren referides a l'àmbit territorial de les Illes Balears.

Article 48

En les matèries que siguin de la seva competència exclusiva, en correspon al Parlament de les Illes Balears la potestat legislativa, segons els termes previstos en aquest Estatut i a les lleis de l'Estat a què es refereix l'Estatut esmentat, i en correspon al Govern de la comunitat autònoma la funció executiva, tot incloent-hi la potestat reglamentària i la inspecció.

Article 49

1. Pel que fa a les competències previstes a l'article 11, en correspondran a la comunitat autònoma el desenvolupament legislatiu i l'execució en els termes que estableixi la legislació bàsica de l'Estat.

2. Quant a les competències relacionades a l'article 12, la potestat executiva de la comunitat autònoma podrà dur annexa la potestat reglamentària quan aquesta resulti d'habilitació o de delegació legislatives.

3. La potestat reglamentària correspon al Govern de les Illes Balears. Això no obstant, els consells insulars tendran potestat reglamentària organitzativa per regular el funcionament propi.

4. Els consells insulars tendran potestat reglamentària normativa només quan aquesta resulti d'habilitació per llei de l'Estat o del mateix Parlament.

5. Els consells insulars, a més de les competències que els corresponen d'acord amb el que es preveu en aquest Estatut, tendran les facultats de gestió i execució dins el propi territori de les decisions del Govern de les Illes Balears quan així pertoqui.

Article 50

1. En matèries de competència exclusiva de la comunitat autònoma, el dret propi de les Illes Balears és aplicable dins el seu territori preferentment a qualsevol altre, segons els termes previstos en aquest Estatut.

2. En la determinació de les fonts del dret civil de les Illes Balears es respectaran les normes que s'hi estableixen.

3. En tot allò que no estigui regulat pel dret propi de les Illes Balears, hi serà d'aplicació supletòria el dret de l'Estat.

TÍTOL IV DE L'ORGANITZACIÓ JUDICIAL

Article 51

El Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears és l'òrgan jurisdiccional en el qual culmina l'organització judicial de les Illes Balears dins el seu àmbit territorial corresponent i davant el qual s'exhauriran les instàncies processals successives, en els termes i en les condicions que resultin de la Llei orgànica del poder judicial i d'altres disposicions complementàries.

Article 52

1. La competència dels òrgans jurisdiccionals a les Illes Balears s'estén:
  - a) En l'ordre civil, a totes les instàncies i a tots els graus, els recursos de cassació i revisió inclosos, en matèria de dret civil de les Illes Balears.
  - b) En l'ordre contenciós administratiu, als recursos que s'interposin contra els actes i les disposicions de les administracions públiques, en els termes que estableixi la Llei orgànica del poder judicial.
  - c) En els ordres penal i social, a totes les instàncies i a tots els graus, a excepció dels recursos de cassació i de revisió.
  - d) A les qüestions de competència entre òrgans jurisdiccionals a les Illes Balears.
  - e) Als recursos sobre qualificació de documents referents al dret privat de les Illes i que hagin de tenir accés al Registre de la Propietat.

2. En les matèries restants, es podrà interposar davant el Tribunal Suprem el recurs de cassació o el que correspongui, d'acord amb les lleis de l'Estat. El Tribunal Suprem també resoldrà els conflictes de competències i de jurisdicció entre els tribunals de les Illes Balears i els de la resta d'Espanya.

Article 53

1. El president del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears serà nomenat pel rei a proposta del Consell General del Poder Judicial. El president de la comunitat autònoma ordenarà la publicació d'aquest nomenament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

2. El nomenament de magistrats, jutges, fiscals i secretaris que hagin de prestar serveis a les Illes Balears s'efectuarà en la forma prevista a la Llei orgànica del poder judicial a què fa referència l'article 122 de la Constitució.

Article 54

1. A instància de la comunitat autònoma de les Illes Balears, l'òrgan competent convocarà concursos i altres proves de selecció per cobrir les places vacants a les Illes Balears de magistrats, jutges, secretaris judicials i altre personal al servei de l'Administració de Justícia.

2. En la resolució dels concursos i les oposicions per proveir llocs de magistrats i jutges es valoraran com a mèrits preferents l'especialització en el dret civil de les Illes Balears i el coneixement del català.

3. L'organització i el funcionament del Ministeri Fiscal corresponen íntegrament a l'Estat, d'acord amb les lleis generals.

Article 55

Pel que fa a l'Administració de Justícia, a excepció de la militar, correspon a la comunitat autònoma de les Illes Balears:

1. Exercir totes les facultats que les lleis orgàniques del poder judicial i del Consell General del Poder Judicial reconeguin o atribueixin al Govern de l'Estat.
2. Participar en la fixació de les demarcacions territorials dels òrgans jurisdiccionals a les Illes Balears i en la localització de la seva capitalitat.

Article 56

1. La comunitat autònoma participarà en la fixació de les demarcacions judicials i en les corresponents a les notaries i als registres de la propietat i mercantils, radicats en el seu territori.

2. Els notaris, els registradors de la propietat i mercantils i els corredors de comerç seran nomenats per la comunitat autònoma de conformitat amb les lleis de l'Estat. Per a la provisió d'aquestes places seran mèrits preferents l'especialització en dret civil de les Illes Balears i el coneixement de la llengua catalana. En cap cas no es podrà establir l'excepció de naturalesa i vè natge.

Article 57

Les ternes que el Parlament ha de presentar al Consell General del Poder Judicial per al nomenament de magistrats del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears requeriran una majoria favorable de les tres cinquenes parts dels diputats.

TÍTOL V DE LA HISENDA, EL PATRIMONI I L'ECONOMIA

Article 58

1. Per al desenvolupament i l'execució de les seves funcions, la comunitat autònoma de les Illes Balears, dins el marc dels principis de coordinació amb les hisendes de l'Estat i les locals, té autonomia financera, domini i patrimoni propis, d'acord amb la Constitució, les lleis orgàniques reguladores d'aquestes matèries i aquest Estatut.

2. L'autonomia financera haurà de permetre de dur a terme el principi de suficiència de recursos per poder exercir les competències pròpies de la comunitat autònoma.

3. La comunitat autònoma té l'obligació de vetlar pel seu propi equilibri territorial, especialment entre les diverses illes que la integren, a fi de fer possible la realització plena del principi de solidaritat.

4. La comunitat autònoma tendrà, a tots els efectes, el mateix tractament fiscal que la llei estableixi per a l'Estat.

5. Una llei de les Corts Generals regularà el reconeixement específic del fet diferencial de la insularitat com a garantia de la solidaritat i de l'equilibri interterritorial.

Article 59

1. El patrimoni de la comunitat autònoma és format per:

- a) El patrimoni de la comunitat en el moment d'aprovar-se l'Estatut.
- b) Els béns i els drets afectats als serveis traspassats a la comunitat autònoma.
- c) Els béns i els drets que la comunitat autònoma hagi adquirit o adquireixi per qualsevol títol jurídic vàlid.

2. L'administració, el control, la defensa, la conservació i la reivindicació d'aquest patrimoni seran regulats per llei del Parlament de les Illes Balears.

Article 60

Formaran la hisenda de la comunitat autònoma els recursos següents:

- a) Els ingressos provinents del seu patrimoni.
- b) Els ingressos derivats de les activitats de dret privat que pugui exercitar.
- c) El rendiment dels seus propis impostos, taxes i contribucions especials.
- d) Els tributs cedits totalment o parcialment per l'Estat.
- e) Els recàrrecs sobre els impostos estatals.
- f) Les participacions en els ingressos de l'Estat.

- g) El producte de les multes i de les sancions dins l'àmbit de l'exercici de les seves competències.
- h) Les assignacions que s'estableixin en els pressuposts generals de l'Estat.
- i) Les transferències provinents del Fons de Compensació Interterritorial i d'altres fons per al desenvolupament de les Illes Balears.
- j) El producte de les operacions de crèdit.
- k) Qualsevol altre tipus d'ingressos que puguin obtenir-se en virtut de les lleis.

Article 61

1. La comunitat autònoma podrà establir i exigir els seus propis tributs, d'acord amb la Constitució i les lleis, però aquests no podran recaure sobre fets imposables gravats per l'Estat.

2. L'establiment de tributs que faci l'Estat sobre fets imposables gravats per la comunitat autònoma i que suposin una minva dels ingressos d'aquesta obligarà a aparellar les necessàries mesures de compensació a favor seu.

3. La comunitat autònoma podrà establir i gestionar tributs sobre les matèries que la legislació de règim local reservi a les corporacions locals, en els supòsits en què la dita legislació ho prevegi i en els termes que aquesta determini. En tot cas, s'hauran d'establir a favor de les corporacions les mesures de compensació o de coordinació adequades, a fi que els ingressos d'aquestes corporacions locals no es vegin minvats ni tampoc reduïts en les possibilitats de creixença futura.

Article 62

1. La comunitat autònoma podrà establir taxes sobre la utilització del seu domini públic, sobre la prestació que faci d'un servei públic o sobre la realització d'una activitat que es refereixi en forma particular al subjecte passiu, l'afecti o el benefici .

2. Quan l'Estat o les corporacions locals transfereixin a la comunitat autònoma béns de domini públic, per a la utilització dels quals hi hagi establertes taxes o competències en l'execució o en el desenvolupament de les quals prestin serveis o efectuin activitats igualment gravades amb taxes, aquelles i aquestes es consideraran com a tributs propis de la comunitat autònoma.

El rendiment previst per a cada taxa per la prestació de serveis o per la realització d'activitats no podrà superar el cost d'aquests serveis o activitats.

Article 63

La comunitat autònoma podrà establir contribucions especials quan el subjecte passiu obtengui un benefici o un augment del valor dels seus béns com a conseqüència de les obres públiques que aquesta realitzi o dels serveis públics que, a expenses seves, estableixi o ampli .

La recaptació per la contribució especial no podrà superar el cost de l'obra o de l'establiment o ampliació del servei suportat per la comunitat autònoma.

Article 64

La comunitat autònoma podrà establir recàrrecs sobre els impostos estatals cedits, així com sobre els impostos no cedits que gravin la renda o el patrimoni de les persones físiques amb domicili fiscal dins el seu territori, però això no podrà significar una minva en els ingressos de l'Estat per aquests impostos, ni desvirtuar-ne la naturalesa o l'estructura.

Article 65

La comunitat autònoma disposarà d'un percentatge de participació en el recaptament dels impostos estatals no cedits, que es negociarà d'acord amb les bases establertes a la Llei

orgànica de finançament de les comunitats autònomes i amb el major cost mitjà dels serveis socials i administratius de la comunitat autònoma, derivat de la insularitat, l'especialització de la seva economia i les notables variacions estacionals de la seva activitat productiva.

Article 66

1. La comunitat autònoma podrà efectuar operacions de crèdit per un termini inferior a un any, a fi de cobrir les seves necessitats peremptòries de tresoreria.

2. També podrà concertar operacions de crèdit per un termini superior a un any, qualsevol que sigui la forma com es documentin, sempre que es compleixin els requisits següents:

- a) Que l'import total del crèdit es destini exclusivament a la realització de les despeses d'inversió.
- b) Que l'import total de les anualitats d'amortització per capital i interessos no excedeixi del 25% dels ingressos corrents de la comunitat autònoma.

3. El deute públic de la comunitat autònoma i els títols valors de caràcter equivalent que emeti restaran subjectes a les mateixes normes i gaudiran dels mateixos beneficis i les mateixes condicions que el deute públic de l'Estat.

4. El volum i les característiques de les emissions s'establiran d'acord amb l'ordenació general de la política creditícia i en coordinació amb l'Estat.

Article 67

1. Corresponen a la comunitat autònoma de les Illes Balears la gestió, la liquidació, el recaptament i la inspecció dels seus tributs propis, sense perjudici de la col·laboració que es pugui establir entre l'Administració tributària de l'Estat, especialment quan així ho exigeixi la naturalesa del tribut.

2. En el cas de tributs cedits, la comunitat autònoma assumirà per delegació de l'Estat la gestió, la liquidació, la recaptació, la inspecció i la revisió, quan pertoqui, d'aquests tributs, sense perjudici de la col·laboració que es pugui establir entre ambdues administracions, d'acord amb la llei que fixi l'abast i les condicions de la cessió.

3. Pel que fa a la gestió, la liquidació, el recaptament, la inspecció i la revisió, si pertoca, dels altres tributs de l'Estat recaptats a la comunitat autònoma, aquesta tindrà les facultats derivades de la delegació que pugui rebre d'aquell i, en tot cas, les de col·laboració que es puguin establir.

Article 68

Per al desenvolupament i l'execució de les seves funcions i competències, els consells insulars gaudiran d'autonomia financera, la qual haurà de respectar el principi de suficiència de recursos per garantir l'exercici adequat de les competències pròpies.

Article 69

Els recursos dels consells insulars estaran constituïts per:

1. Els recursos propis, establerts per als consells insulars per la legislació estatal com a ens d'Administració local.
2. Els que es determinen a les lleis de transferències, com a finançament provisional de les funcions i els serveis que es transfereixin.
3. Les subvencions i les transferències de capital establertes per llei del Parlament.
4. La participació en el finançament de la comunitat, en proporció a les competències autonòmiques que els consells gestionen com a finançament definitiu.

5. La transferències procedents del Fons de Compensació Interinsular, d'acord amb la distribució que estableixi la llei del Parlament.
6. Qualsevol tipus d'ingressos que puguin obtenir-se en virtut de les lleis.

Article 70

Les resolucions dels òrgans economicoadministratius de la comunitat autònoma, igual com els de l'Estat, podran ser, en qualsevol cas, objecte del recurs economicoadministratiu, en els termes que estableix la normativa reguladora d'aquest procediment.

Article 71

Corresponen al Parlament de les Illes Balears:

- a) L'examen, l'aprovació i el control del pressupost de la comunitat autònoma, sense perjudici del control que en correspon al Tribunal de Comptes d'acord amb l'article 153 de la Constitució.
- b) L'establiment, la modificació i la supressió de les seves taxes, les contribucions especials i els impostos propis, així com la fixació dels elements determinants de la relació juridicotributària i de la quantia del deute.
- c) L'establiment, la modificació i la supressió dels recàrrecs sobre impostos estatals.
- d) L'autorització per a l'emissió i la conversió de deute públic, sense perjudici de l'autorització de l'Estat, quan això sigui procedent.
- e) El règim jurídic del seu patrimoni.

Article 72

Corresponen al Govern de la comunitat autònoma:

- a) La potestat reglamentària en les matèries fiscals de competència pròpia de la comunitat autònoma.
- b) La potestat reglamentària per a la gestió dels impostos estatals cedits.
- c) L'estadística amb fins exclusius de la comunitat autònoma.
- d) La tutela financera sobre els ens locals, sense perjudici de l'autonomia que la Constitució estableix i del que disposin les lleis de transferències als consells insulars.
- e) La tutela i el control financers de totes les institucions i els organismes sobre els quals tenguí reservada la comunitat autònoma, segons el que es preveu al títol segon d'aquest Estatut.

Article 73

Als efectes de concretar el que disposa l'article 60 i, de manera especial, la participació territorialitzada de les Illes Balears en els tributs generals que es determinin i les condicions per a l'aprovació dels recàrrecs sobre tributs del sistema fiscal general, en el marc del que disposa l'article 157.3 de la Constitució i en la legislació que el desenvolupi, l'Administració general de l'Estat i la comunitat autònoma de les Illes Balears subscriuran un acord bilateral que es formalitzarà en comissió mixta i que podrà ser revisat periòdicament de manera conjunta; haurà de tenir en compte l'esforç fiscal de les Illes Balears i atindrà singularment els criteris de corresponsabilitat fiscal i solidaritat interterritorial.

Article 74

1. Sense perjudici del que disposa l'article anterior, la participació anual de la comunitat autònoma de les Illes Balears en els ingressos de l'Estat a què es refereix l'apartat f) de l'article 60 es negociarà atenent els criteris que fixi la legislació de desenvolupament de

l'article 157 de la Constitució i qualssevol altres que permetin garantir, amb suficiència i solidaritat, l'exercici de les competències de la comunitat autònoma.

2. El percentatge de participació únicament podrà ser objecte de revisió en els següents supòsits:

- a) Quan s'ampliïn o es redueixin les competències assumides per la comunitat autònoma i que anteriorment exercia l'Estat.
- b) Quan es produeixi la cessió de nous tributs.
- c) Quan es duguin a terme reformes substancials en el sistema tributari de l'Estat.
- d) Quan, transcorreguts cinc anys des de la seva entrada en vigor, sigui sol·licitada l'esmentada revisió per l'Administració general de l'Estat o per la comunitat autònoma.

Article 75

1. El Parlament podrà acordar la creació d'institucions de crèdit pròpies com a instruments de col·laboració en la política econòmica de la comunitat autònoma.

2. Els poders públics de la comunitat autònoma queden facultats per a la creació d'un sector públic propi.

3. La comunitat autònoma participarà, així mateix, en la gestió del sector públic econòmic estatal en els casos i en les activitats en què sigui procedent.

4. La comunitat autònoma promourà eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i fomentarà, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També establirà els mitjans que facilitin l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció.

TÍTOL VI DE LA REFORMA DE L'ESTATUT

Article 76

1. La iniciativa de reforma correspondrà al Parlament, a proposta d'una cinquena part dels diputats, al Govern de la comunitat autònoma i a les Corts Generals.

2. La proposta de reforma requerirà, perquè prosperi, l'aprovació del Parlament per majoria absoluta i l'aprovació de les Corts Generals mitjançant una llei orgànica.

3. En tot allò que no es preveu en aquest article, hom s'atindrà al que disposa la Constitució sobre aquesta matèria.

4. En el supòsit de tramitació en el Congrés dels Diputats i en el Senat d'una proposta de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, el Parlament podrà retirar-la.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera

Mitjançant la normativa corresponent de l'Estat i sota la tutela d'aquest, es crearà, i se'n regularan la composició i les funcions, el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, en el qual tindrà participació preeminent la comunitat autònoma de les Illes Balears, en igualtat amb la resta de comunitats autònomes afectades.

Disposició addicional segona

La comunitat autònoma de les Illes Balears, essent la llengua catalana també patrimoni d'altres comunitats autònomes, podrà sol·licitar al Govern de l'Estat i a les Corts Generals els convenis de cooperació i de col·laboració que es considerin oportuns per tal de salvaguardar el patrimoni lingüístic comú, així com mantenir la comunicació cultural entre les comunitats abans esmentades, sense perjudici dels deures de l'Estat establerts a l'apartat 2 de l'article 149 de la Constitució i del que disposa l'article 145 d'aquesta.

La institució oficial consultiva per a tot el que es refereix a la llengua catalana serà la Universitat de les Illes Balears. La comunitat autònoma de les Illes Balears, d'acord amb una llei de l'Estat, podrà participar en una institució adreçada a salvaguardar la unitat lingüística, institució que serà integrada per totes les comunitats que reconeixin la cooficialitat de la llengua catalana.

Disposició addicional tercera

1. Se cedeixen a la comunitat autònoma els rendiments dels tributs següents:

- a) Impost sobre la renda de les persones físiques, amb les limitacions i les condicions que s'estableixin en la cessió.
- b) Impost sobre el patrimoni.
- c) Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.
- d) Impost de successions i donacions.
- e) La imposició general sobre les vendes en fase minorista.
- f) Els impostos sobre consums específics en la seva fase minorista, llevat dels recaptats mitjançant monopolis fiscals.
- g) Els tributs sobre el joc.

L'eventual supressió o modificació d'alguns d'aquests tributs implicarà l'extinció o la modificació de la cessió.

2. El contingut d'aquesta disposició podrà modificar-se mitjançant acord del Govern amb la comunitat autònoma, que serà tramitat com a projecte de llei a les Corts Generals. Per a aquests efectes, la modificació d'aquesta disposició no s'entendrà com a modificació de l'Estatut.

Disposició addicional quarta

El Consell Insular d'Eivissa i Formentera podrà donar participació a l'Ajuntament de Formentera en la gestió de les competències que se li hagin atribuït per llei del Parlament. L'encomanda de gestió s'efectuarà per acord del Consell Insular, amb conformitat prèvia de l'Ajuntament de Formentera. L'acord d'encomanda de gestió concretarà les condicions econòmiques i els mitjans humans i materials que s'hi adscriuin.

Disposició addicional cinquena

Les eleccions es duran a terme atenent-se al que disposin les Corts Generals, amb la finalitat exclusiva de coordinar el calendari de les diverses consultes electorals.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

1. Per al traspàs de funcions i de serveis inherents a les competències que corresponen a la comunitat autònoma de les Illes Balears segons aquest Estatut, es crearà una comissió mixta.

2. La comissió mixta serà integrada paritàriament per vocals designats pel Govern de la nació i pel de la comunitat autònoma. Aquesta comissió mixta establirà les pròpies normes de funcionament.

3. Els acords de la comissió mixta adoptaran la forma de proposta al Govern de l'Estat, el qual els aprovarà mitjançant decret.

Els acords figuraran com a annexos a aquest i hauran de ser publicats simultàniament al *Boletín Oficial del Estado* i al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i entraran en vigor a partir d'aquesta publicació.

4. A fi de preparar els traspessos i de verificar-los per blocs orgànics de naturalesa homogènia, la Comissió Mixta de Transferències serà assistida per comissions sectorials d'àmbit nacional, agrupades per matèries, la comesa fonamental de les quals serà determinar, amb la representació de l'Administració de l'Estat, els traspessos de mitjans personals, financers i materials que hagi de rebre la comunitat autònoma. Les comissions sectorials traslladaran les seves propostes d'acord a la Comissió Mixta, la qual les haurà de ratificar.

5. La certificació emesa per la Comissió Mixta dels acords governamentals degudament promulgats serà títol suficient per a la inscripció en el Registre de la Propietat del traspàs dels béns immobles de l'Estat a la comunitat autònoma de les Illes Balears. Aquesta certificació haurà de tenir en compte els requisits que exigeix la Llei hipotecària.

6. El canvi de titularitat als contractes de lloguer de locals per a oficines públiques o per a d'altres finalitats que hagin estat objecte de transferència no facultarà l'arrendador per extingir o per renovar els contractes.

Disposició transitòria segona

1. Els funcionaris i el personal laboral adscrits a serveis de titularitat estatal o a d'altres institucions públiques que siguin afectades per traspessos a la comunitat autònoma passaran a dependre d'aquesta i els seran respectats tots els drets de qualsevol ordre i natura que els corresponguin, tot incloent-hi el de poder participar als concursos de trasllat que l'Estat convoqui, en igualtat de condicions amb els altres membres del seu cos, per tal de poder exercir tothora el seu dret permanent d'opció.

2. La comunitat autònoma de les Illes Balears disposarà dels mitjans necessaris perquè tots els funcionaris i el personal laboral destinats a les illes puguin adquirir la coneixença de la llengua i de la cultura de les Illes Balears.

Disposició transitòria tercera

1. Fins que no s'hagi completat el traspàs dels serveis corresponents a les competències fixades a la comunitat autònoma en aquest Estatut o, en qualsevol cas, fins que no hagin transcorregut sis anys de l'entrada en vigor d'aquest, l'Estat garantirà el finançament dels serveis transferits a la comunitat autònoma amb una quantitat igual al cost efectiu del servei al territori de la comunitat en el moment de la transferència.

2. A fi de garantir el finançament dels serveis esmentats abans, es crearà una comissió mixta paritària, Estat-comunitat autònoma, que adoptarà un mètode adreçat a fixar el percentatge de participació previst a l'article 60 d'aquest Estatut. El mètode a seguir tendrà presents tant els costos directes com els indirectes dels serveis traspassats, i també, les despeses d'inversió que calguin.

3. La comissió mixta de l'apartat precedent fixarà el percentatge esmentat, mentre duri el període transitori, amb una antelació mínima d'un mes a la presentació dels pressuposts generals de l'Estat.

4. Tot partint del mètode fixat dins l'apartat 2, s'establirà un percentatge en el qual es considerarà el cost efectiu global dels serveis transferits per l'Estat a la comunitat autònoma, minorat pel total del recaptament que aquesta haurà obtingut amb els tributs

cedits, en relació amb la suma dels ingressos que l'Estat haurà obtingut pels capítols 1 i 2 de l'últim pressupost precedent a la transferència dels serveis avaluats

Disposició transitòria quarta

1. Les lleis de l'Estat relatives a matèries transferides a la comunitat autònoma continuaran en vigència mentre el Parlament no aprovi una normativa pròpia. Correspondrà al Govern de la comunitat o, si n'és el cas, als consells insulars, l'aplicació d'aquestes.

2. Les disposicions reglamentàries de l'Estat continuaran vigents mentre el Govern de la comunitat autònoma no en dicti cap altra d'aplicació preferent.

3. Fins que l'Administració de les Illes Balears no assumeixi les competències que li corresponen d'acord amb aquest Estatut, tots els organismes de l'Estat o de l'Administració local continuaran exercint les funcions i les jurisdiccions anteriors.

4. Mentre no s'hagi constituït la Sindicatura de Comptes, el Govern de les Illes Balears, dins un termini de tres mesos a partir de la data de tancament dels pressuposts generals de la comunitat autònoma, haurà de presentar al Parlament de les Illes Balears, per a l'aprovació corresponent, un compte de liquidació del pressupost esmentat d'ingressos i de despeses.

Disposició transitòria cinquena

1. En promulgar-se l'Estatut, les institucions d'autogovern de les Illes Balears hauran de respectar les competències que els consells insulars hagin rebut de l'ens preautonòmic.

2. A proposta del Govern de la comunitat autònoma i d'acord amb una llei del Parlament, es nomenarà una comissió tècnica interinsular encarregada de distribuir les competències a què fa referència l'article 39 d'aquest Estatut, així com de fixar el control i la coordinació que en cada cas correspongui al Govern de la comunitat autònoma, en la mesura en què siguin assumides per la comunitat autònoma per transferència o per delegació de l'Estat.

3. Integraran la Comissió Tècnica Interinsular setze vocals, designats: quatre, pel Govern de la comunitat, i quatre per cadascun dels consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera. Aquesta comissió tècnica interinsular es donarà el propi reglament de funcionament, que s'aprovarà per majoria simple dels seus components.

4. Els acords de la comissió tècnica interinsular prendran la forma de proposta al Parlament de les Illes Balears, el qual, si així pertoca, les aprovarà mitjançant una llei que tindrà vigència a partir de la publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquest Estatut entrarà en vigor el mateix dia en què es publicarà al *Boletín Oficial del Estado* la llei que hauran aprovat les Corts Generals.